

HN 15.5.2024

Výsledky energetické skupiny ČEZ za první tři měsíce letošního roku byly příznivé. Jak čistý zisk ve výši 13,6 miliardy, tak provozní zisk před odpisy (EBITDA) ve výši 40,3 miliardy korun překonaly očekávání analytiků. Ti počítali se zhruba o dvě miliardy nižšími čísly.

Za to, že výsledek skončil nad odhady, vděčí ČEZ hlavně dvěma vlivům. Výrobě jaderné elektřiny a prodeji koncovým zákazníkům. To je poměrně překvapivé. Zákazníkům totiž firmě ubylo a v současnosti má o 29 tisíc odběrných míst méně než před rokem. A jaderné elektrárny Dukovany a Temelín zase vyrobily kvůli plánovaným odstávkám meziročně o pět procent elektřiny méně. Přesto se prodej na EBITDA kladně projevil 4,2 miliardy navíc a výnoš 3,8 miliardy navíc oproti prvním třem měsícům roku 2023.

Vysvětlení je v časovém odstupu, kdy se některé faktory projeví až později, a ve srovnávací základně. „EBITDA společnosti ČEZ Prodej koncovým zákazníkům sice opticky hodně narostla, ve skutečnosti se však vrátila k normálu. Loni jsme za první kvartál měli zápornou EBITDA ve výši více než tři miliardy, což bylo dáno prudkými pohyby cen na trhu,“ vysvětlil pro HN finanční ředitel ČEZ Martin Novák.

ČEZ tehdy nakupoval část energií za velmi vysoké ceny, aby pokryl výkyvy ve spotřebě zákazníků. Právě v zimním období jsou přítomny ceny na trzích nejvyšší, což se v extrémní situaci projevilo ještě výrazněji. Většinu klientů však dodává energie

za stejné ceny po celý rok. Letos už však takový rozdíl mezi „zimními“ a „letními“ cenami není a k podobným extrémům by už nemělo docházet ani v dalších obdobích.

U jaderných zdrojů se naopak plně odrazil konec takzvaného odvodu z nadměrných tržeb z výroby. Šlo o jedno z opatření, která stát zavedl v reakci na energetickou krizi. Pro každý typ zdroje existoval cenový limit, a přesáhla-li cena elektřiny na trzích tuto hranici, směřovaly příjmy navíc do státní pokladny. Právě u jaderných zdrojů, jejichž provozní náklady jsou poměrně nízké, byl i strop nastaven poměrně nízký, a odvod tak hradily převážně Dukovany a Temelín.

Opatření však platilo pouze rok. Většinu peněz přitom ČEZ zaplatil už v prvním kvartále. O to více se navýšil provozní zisk letos. „Za první kvartál loňského roku jsme měli odvody 10 miliard korun a letos jsme je neměli,“ vysvětlil Novák. Ani tento efekt se podle něj nebude v následujících čtvrtletích v takové míře opakovat. To je také důvod, proč ČEZ navzdory příznivým výsledkům z ledna až března ponechal celoroční odhad zisku na stejné úrovni. To znamená EBITDA 115 až 120 miliard a čistý zisk očištěný o mimořádné vlivy na úrovni 25 až 30 miliard korun.

Tím však pozitivní „daňové“ zprávy pro akcionáře končí. Na rozdíl od odvodu z výroby totiž dál platí druhé z opatření, jež zavedl stát v reakci na energetickou krizi. Mimořádná daň z neočekávaných zisků neboli windfall tax (WFT) má platit až do konce příštího roku. Skupina

přítom zpřesnila a zvýšila odhad, kolik letos na WFT odvede. Zatímco při prezentaci výsledků za loňský rok letos v březnu ČEZ odhadoval, že to bude 20 až 30 miliard korun, aktuálně už uvádí 25 až 32 miliard. To pro minoritáře znamená nižší dividendu. Návrh na její výši za loňský rok zatím nepadl.

Že stát daň nezrušil, přitom ostře kritizují minoritní akcionáři společnosti. Z jejich pohledu byla kombinace WFT a výrobního odvodu nezákonná. Opatření navíc podle nich dopadlo jen na ČEZ, od jiných energetických společností a bank je příjem státu minimální.

„Osobně si myslím, že nad daní za rok 2023 by ještě akcionáři přimhouřili oči, protože všichni věděli, na co byly příjmy z ní vynaloženy. Navíc to zapadlo do opatření Evropské unie, která všechny země kromě Česka ukončily rokem 2023. Nicméně je nepochopitelné, že by měla pokračovat i nadále přesto, že se ministr financí bil do prsou, jak mimořádné daně mají vést jen ke krytí mimořádných výdajů,“ řekl v rozhovoru pro HN investor Michal Šnobl, za nímž stojí sdružení akcionářů držících jedno procento akcií ČEZ.

Šnobl chce tlačit na vedení ČEZ, aby kvůli zachování WFT podalo žalobu na stát. To však Novák vyloučil. „Všechna právní stanoviska, která máme, říkají, že to není v nesouladu s ústavním pořádkem České republiky. Právo uvalit daně má každý stát,“ dodal finanční šéf ČEZ. Akcionáři se však zdají být pevně odhodlaní. Uskupení minoritních akcionářů kolem Pavla Grünfelda, které je se Šnoblem v kontaktu, ale jde o nezávislou iniciativu, je připraveno jít s žalobou k Ústavnímu soudu.

ČEZ zaplatí na mimořádné dani víc, než čekal.

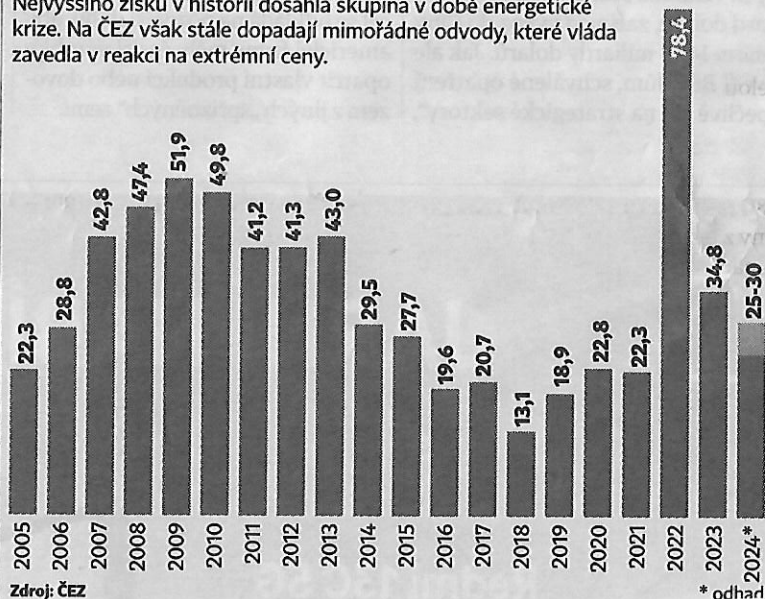

Jaderné elektrárny Temelín (na snímku) a Dukovany vyráběly v prvním kvartále méně než loni, ČEZ ale vydělaly více.

Foto: HN – Václav Vašků

Zisk ČEZ (v miliardách Kč)

Nejvyššího zisku v historii dosáhla skupina v době energetické krize. Na ČEZ však stále dopadají mimořádné odvody, které vláda zavedla v reakci na extrémní ceny.

Zdroj: ČEZ

* odhad